Zbirka odločb sodne prakse

SODBA SODIŠČA (tretji senat)

z dne 9. septembra 2021 *

„Predhodno odločanje – Skupna politika na področju azila in subsidiarne zaščite – Direktiva 2011/95/EU – Člen 2(j), tretja alinea – Pojem ‚družinski član‘ – Polnoletna oseba, ki zaprosi za mednarodno zaščito zaradi družinskih vezi z mladoletnikom, ki je že pridobil subsidiarno zaščito – Datum, upošteven za presojo lastnosti ‚mladoletnika‘“

V zadevi C-768/19,

katere predmet je predlog za sprejetje predhodne odločbe na podlagi člena 267 PDEU, ki ga je vložilo Bundesverwaltungsgericht (zvezno upravno sodišče, Nemčija) z odločbo z dne 15. avgusta 2019, ki je na Sodišče prispela 18. oktobra 2019, v postopku

Bundesrepublik Deutschland

proti

SE,

ob udeležbi

Vertreter des Bundesinteresses beim Bundesverwaltungsgericht,

SODIŠČE (tretji senat),

v sestavi A. Prechal, predsednica senata, N. Wahl, F. Biltgen, sodnika, L. S. Rossi (poročevalka), sodnica, in J. Passer, sodnik,

generalni pravobranilec: G. Hogan,

sodni tajnik: A. Calot Escobar,

na podlagi pisnega postopka,

ob upoštevanju stališč, ki so jih predložili:

– za Bundesrepublik Deutschland A. Schumacher, agentka,

– za nemško vlado J. Möller in R. Kanitz, agenta,

* Jezik postopka: nemščina.

– za madžarsko vlado K. Szíjjártó in M. Z. Fehér, agenta,

– za Evropsko komisijo A. Azéma, M. Condou-Durande, K. Kaiser in C. Ladenburger, agenti,

po predstavitvi sklepnih predlogov generalnega pravobranilca na obravnavi 25. marca 2021

izreka naslednjo

Sodbo

1 Predlog za sprejetje predhodne odločbe se nanaša na razlago člena 2(j) Direktive 2011/95/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 13. decembra 2011 o standardih glede pogojev, ki jih morajo izpolnjevati državljani tretjih držav ali osebe brez državljanstva, da so upravičeni do mednarodne zaščite, glede enotnega statusa beguncev ali oseb, upravičenih do subsidiarne zaščite, in glede vsebine te zaščite (UL 2011, L 337, str. 9).

2 Ta predlog je bil vložen v okviru spora med SE, afganistanskim državljanom, in Bundesrepublik Deutschland, ker je Bundesamt für Migration und Flüchtlinge (zvezni urad za migracije in begunce, Nemčija) temu državljanu zavrnil odobritev statusa begunca ali subsidiarne zaščite iz naslova združitve družine z njegovim sinom.

Pravni okvir

Pravo Unije

Direktiva 2011/95

3 V uvodnih izjavah 12, 16, 18, 19 in 38 Direktive 2011/95 je navedeno:

„(12) Glavni cilj te direktive je po eni strani zagotoviti, da države članice uporabljajo skupna merila za ugotavljanje, katere osebe resnično potrebujejo mednarodno zaščito, po drugi strani pa zagotoviti, da je v vseh državah članicah navedenim osebam na voljo minimalna raven ugodnosti.

[…]

(16) Ta direktiva upošteva temeljne pravice in spoštuje načela, priznana zlasti z Listino Evropske unije o temeljnih pravicah. Ta direktiva si prizadeva zlasti zagotoviti polno spoštovanje človekovega dostojanstva in pravice do azila prosilcev za azil in družinskih članov, ki jih spremljajo, ter spodbujati uporabo členov 1, 7, 11, 14, 15, 16, 18, 21, 24, 34 in 35 navedene listine in bi jo bilo zato treba temu ustrezno izvajati.

[…]

(18) V skladu s Konvencijo Združenih narodov o otrokovih pravicah[, ki je bila sklenjena 20. novembra 1989 v New Yorku (Zbirka pogodb Združenih narodov, zv. 1577, str. 3)] bi morale biti ‚koristi otroka' najpomembnejše vodilo držav članic pri izvajanju te direktive. Pri ocenjevanju koristi otroka bi morale države članice zlasti upoštevati načelo enotnosti družine, dobrobit mladoletnika in njegov socialni razvoj, varstvene in varnostne vidike ter stališča mladoletnika v skladu z njegovo starostjo in zrelostjo.

(19) Treba je razširiti pojem ‚družinskih članov', pri čemer je treba upoštevati različne posebne okoliščine nepreskrbljenosti in nameniti posebno pozornost koristim otroka.

[…]

(38) Pri odločanju o upravičenosti do ugodnosti iz te direktive bi morale države članice ustrezno upoštevati koristi otroka kot tudi posebne okoliščine, zaradi katerih so bližnji sorodniki, ki so že prisotni v državi članici in ki niso družinski člani upravičencev do mednarodne zaščite, odvisni od tega upravičenca. […]"

4 Člen 2 te direktive, naslovljen „Opredelitve pojmov", določa:

„V tej direktivi se uporabljajo naslednje opredelitve pojmov:

[…]

(j) ‚družinski člani' v primeru, da je družina že obstajala v izvorni državi, pomenijo v zvezi s prošnjo za mednarodno zaščito naslednje člane družine upravičenca do mednarodne zaščite, prisotne v isti državi članici:

[…]

– očeta, mater ali drugo odraslo osebo, ki je za upravičenca do mednarodne zaščite odgovorna v skladu z zakonom ali s prakso zadevne države članice, če je navedeni upravičenec mladoleten ali neporočen;

(k) ‚mladoletnik' pomeni državljana tretje države ali osebo brez državljanstva, mlajšo od 18 let;

[…]"

5 Člen 3 navedene direktive, naslovljen „Ugodnejši standardi", določa:

„Države članice lahko uvedejo ali ohranijo ugodnejše standarde za opredelitev osebe kot begunca ali osebe, upravičene do subsidiarne zaščite, in za opredelitev vsebine mednarodne zaščite, v kolikor so ti standardi združljivi s to direktivo."

6 Člen 20(2) in (5) te direktive določa:

„2. To poglavje se uporablja tako za begunce kot za osebe, upravičene do subsidiarne zaščite, razen če je določeno drugače.

[…]

5. Pri izvajanju določb tega poglavja, ki se nanašajo na mladoletnike, države članice v prvi vrsti upoštevajo koristi otroka.“

7 Člen 23 Direktive 2011/95, naslovljen „Ohranjanje enotnosti družine“, določa:

„1. Države članice zagotovijo, da se lahko ohrani enotnost družine.

2. Države članice zagotovijo, da so družinski člani upravičenca do mednarodne zaščite, ki sami ne izpolnjujejo pogojev za tako zaščito, upravičeni do ugodnosti iz členov 24 do 35, skladno z nacionalnimi postopki in v obsegu, združljivem z osebnim pravnim statusom družinskega člana.

3. Odstavka 1 in 2 se ne uporabljata, kadar družinski član ni ali ne bi bil upravičen do mednarodne zaščite skladno s poglavjema III in V.

[…]“

8 Člen 24(2) te direktive določa:

„Čim prej po priznanju mednarodne zaščite države članice upravičencem do statusa subsidiarne zaščite in njihovim družinskim članom izdajo dovoljenje za prebivanje, ki se ga lahko podaljša in ki mora veljati vsaj eno leto oziroma, v primeru podaljšanja, vsaj dve leti, razen če nujni razlogi nacionalne varnosti ali javnega reda zahtevajo drugače.“

Direktiva 2013/32/EU

Člen 6 Direktive 2013/32/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 26. junija 2013 o skupnih postopkih za priznanje ali odvzem mednarodne zaščite (UL 2013, L 180, str. 60), naslovljen „Dostopnost postopka“, določa:

„1. Ko prosilec poda prošnjo za mednarodno zaščito pri organu, ki je po nacionalnem pravu pristojno za evidentiranje takšnih prošenj, se prošnja evidentira najpozneje tri delovne dni potem, ko je prošnja podana.

Če se prošnja za mednarodno zaščito poda pri drugih organih, za katere je verjetno, da bodo prejeli takšne prošnje, vendar po nacionalnem pravu niso pristojni za evidentiranje, države članice zagotovijo, da se prošnja evidentira najpozneje šest dni potem, ko je prošnja podana.

Države članice zagotovijo, da imajo ti drugi organi, za katere je verjetno, da bodo prejeli prošnje za mednarodno zaščito, kot so policija, mejna policija, organi, pristojni za priseljevanje, in osebje ustanov za pridržanje, ustrezne informacije in da je njihovo osebje deležno potrebne ravni usposabljanja, za primerno izpolnjevanje svojih nalog in odgovornosti ter ima navodila za obveščanje prosilcev o tem, kje in kako se lahko vložijo prošnje za mednarodno zaščito.

2. Države članice zagotovijo, da ima oseba, ki poda prošnjo za mednarodno zaščito, dejansko možnost, da jo vloži v najkrajšem možnem času. Kadar prosilec ne vloži svoje prošnje, lahko država članica uporabi člen 28.

3. Brez poseganja v odstavek 2 lahko države članice zahtevajo, da se prošnje za mednarodno zaščito vložijo osebno in/ali na določenem mestu.

4. Ne glede na odstavek 3 se za prošnjo za mednarodno zaščito šteje, da je bila vložena, ko obrazec, ki ga predloži prosilec ali, kadar tako določa nacionalno pravo, uradno poročilo prejmejo pristojni organi zadevne države članice.

[…]“

Nemško pravo

9 Direktiva 2011/95 je bila v nemško pravo prenesena z Asylgesetz (zakon o azilu, BGBl. 2008 I, str. 1798, v nadaljevanju: AsylG).

10 V AsylG se razlikuje med izraženo namero o podaji prošnje za azil (člen 13(1) AsylG) in formalnimi prošnjami za azil (člen 14(1) AsylG).

11 Člen 13(1) AsylG določa:

„Šteje se, da prošnja za azil obstaja, če iz volje tujca, podane pisno, ustno ali na drug način, izhaja, da ta tujec na zveznem ozemlju išče zaščito pred političnim preganjanjem ali zaščito pred odstranitvijo ali drugo vrnitvijo v državo, v kateri mu grozi preganjanje v smislu člena 3(1) ali resna škoda v smislu člena 4(1).“

12 Člen 14(1) AsylG določa:

„Prošnjo za azil je treba vložiti pri izpostavi zveznega urada za migracije in tujce, ki vodi sprejemni center, pristojen za sprejem tujca.“

13 Člen 26 AsylG določa:

„[…]

(2) Otroku osebe, ki ji je priznana pravica do azila, ki je v trenutku vložitve prošnje za azil mladoleten in neporočen, se na podlagi prošnje prizna pravica do azila, če priznanja tujca kot osebe, ki ji je priznana pravica do azila, ni mogoče izpodbijati in tega priznanja ni treba odpraviti ali razglasiti za ničnega.

(3) Staršem mladoletne neporočene osebe, ki ji je priznana pravica do azila, ali drugemu odraslemu v smislu člena 2(j) Direktive [2011/95] se na podlagi prošnje prizna pravica do azila, če:

1. priznanja statusa osebe, ki ji je priznana pravica do azila, ni mogoče izpodbijati;

2. je družina v smislu člena 2(j) Direktive [2011/95] obstajala že v državi, v kateri je oseba, ki ji je priznana pravica do azila, politično preganjana;

3. so v državo vstopili pred priznanjem statusa osebe, ki ji je priznana pravica do azila, oziroma so prošnjo za azil vložili nemudoma po vstopu;

4. priznanja statusa osebe, ki ji je priznana pravica do azila, ni treba odpraviti ali razglasiti za ničnega, in

5. imajo pravico do varstva in vzgoje za osebo, ki ji je priznana pravica do azila.

Za sorojence mladoletne osebe, ki ji je priznana pravica do azila, ki so v trenutku vložitve svoje prošnje mladoletni in neporočeni, se smiselno uporabljajo točke od 1 do 4 prvega pododstavka.

[…]

(5) Za družinske člane – v smislu odstavkov od 1 do 3 – upravičencev do mednarodne zaščite se smiselno uporabljajo odstavki od 1 do 4. Pravica do azila se nadomesti s statusom begunca ali subsidiarno zaščito. Subsidiarna zaščita kot družinskemu članu upravičencev do mednarodne zaščite se ne prizna, če obstaja izključitveni razlog iz člena 4(2).“

14 Člen 77(1) AsylG določa:

„V sporih na podlagi tega zakona sodišče izhaja iz stvarnega in pravnega položaja v času zadnje obravnave; če se odločba izda brez obravnave, je odločilen trenutek, v katerem se sprejme odločba. […]“

Dejansko stanje v postopku v glavni stvari in vprašanja za predhodno odločanje

15 Iz spisa, ki je na voljo Sodišču, je razvidno, da je sin tožeče stranke v postopku v glavni stvari, rojen 20. aprila 1998, v Nemčijo prišel leta 2012 in tam 21. avgusta istega leta vložil prošnjo za azil. Zvezni urad za migracije in begunce je 13. maja 2016, torej ko je ta otrok že dopolnil 18 let, zavrnil njegovo prošnjo za azil, vendar mu je priznal status subsidiarne zaščite.

16 Tožeča stranka v postopku v glavni stvari je v Nemčijo prispela januarja 2016. Naslednji mesec je izrazila namero o podaji prošnje za azil, 21. aprila istega leta pa je vložila formalno prošnjo za mednarodno zaščito. Zvezni urad za migracije in begunce je prošnjo za azil tožeče stranke v postopku v glavni stvari zavrnil, zavrnil ji je priznanje statusa begunca in statusa subsidiarne zaščite ter ugotovil, da ni razlogov, ki bi nasprotovali njeni odstranitvi.

17 Verwaltungsgericht (upravno sodišče, Nemčija) je z odločbo z dne 23. maja 2018 tožbi, ki jo je tožeča stranka v postopku v glavni stvari vložila zoper odločbo zveznega urada za migracije in begunce, ugodilo in z njo Zvezni republiki Nemčiji naložilo, naj tožeči stranki prizna status subsidiarne zaščite na podlagi člena 26(3), prvi pododstavek, in (5) AsylG kot staršu neporočenega mladoletnega otroka, upravičenega do te zaščite. To sodišče je menilo, da je bil sin tožeče stranke v postopku v glavni stvari na datum, upoštevan v ta namen, in sicer datum vložitve prošnje za azil, mladoleten. V teh okoliščinah je navedeno sodišče presodilo, da je treba za trenutek vložitve prošnje za azil šteti trenutek, ko prosilec prvič izrazil namero o podaji prošnje za azil v Nemčiji in ko je pristojni organ s tem seznanjen.

18 Zvezna republika Nemčija je zoper to odločbo vložila revizijo pri Bundesverwaltungsgericht (zvezno upravno sodišče, Nemčija) zaradi kršitve člena 26(3), prvi pododstavek, AsylG. Trdi, da bi morala odločba o prošnji za azil tožeče stranke v postopku v glavni stvari v skladu s členom 77(1) AsylG temeljiti na dejanskem in pravnem položaju v času zadnje obravnave pred sodiščem, na kateri se je ugotavljalo dejansko stanje, ali – če te ni bilo – na datum izdaje sodne odločbe. Ker sin tožeče stranke v postopku v glavni stvari na upoštevni datum glede na to določbo ni bil več mladoleten, naj se tožeča stranka v postopku v glavni stvari ne bi mogla sklicevati na uporabo člena 26(3) AsylG, ki se sklicuje na člen 2(j) Direktive 2011/95. Zgolj prek otroka, ki je bil v trenutku, ko mu je pristojni organ odobril status subsidiarne zaščite, še mladoleten, naj bi lahko nastale pravice za njegove starše na podlagi tega člena 2(j). Ta ugotovitev naj bi bila potrjena s ciljem člena 26(3) AsylG, ki je varstvo interesov mladoletnikov, kar je cilj, ki

naj bi bil brezpredmeten, ko ti mladoletniki postanejo polnoletni. V vsakem primeru, tudi če bi bilo treba obstoj pogojev za priznanje izvedene pravice do azila staršem mladoletnika presojati glede na datum prošnje za azil zadevnega starša, naj bi bilo treba upoštevati datum, ko je ta v skladu s členom 14 AsylG formalno vložil prošnjo za azil, ne pa datuma, ko je prvič izrazil namero o podaji prošnje za azil v smislu člena 13 AsylG.

19 Predložitveno sodišče navaja, da bi bilo treba prošnji tožeče stranke v postopku v glavni stvari za subsidiarno zaščito kot družinski član upravičenca do mednarodne zaščite ugoditi, če bi bil njen sin „mladoletnik“ v smislu člena 2(k) Direktive 2011/95 in če bi imela skrbništvo nad njim na datum, upošteven za presojo dejanskega stanja. V skladu s členom 2(j) Direktive 2011/95 med „družinske člane“ upravičenca do mednarodne zaščite, kadar je ta mladoleten in neporočen, med drugim spada oče slednjega, če je zaradi prošnje za mednarodno zaščito prisoten na ozemlju iste države članice in je družina zadevne osebe obstajala že v izvorni državi. Po mnenju tega sodišča na podlagi besedila navedene določbe ni mogoče z gotovostjo določiti datuma, ki ga je treba upoštevati pri presoji, ali je navedeni upravičenec mladoleten, in če je tako, ali je mogoče očeta tega mladoletnika šteti za družinskega člana v smislu iste določbe tudi po tem, ko navedeni upravičenec postane polnoleten.

20 Predložitveno sodišče v zvezi z določitvijo tega datuma ugotavlja, da je Sodišče v zadevi, v kateri je bila izdana sodba z dne 12. aprila 2018, A in S (C-550/16, EU:C:2018:248), potrdilo, da je z nacionalno ureditvijo, na podlagi katere je pravica do združitve družine odvisna od datuma, na katerega pristojni nacionalni organ formalno sprejme odločbo, s katero zadevni osebi prizna status begunca, lahko znatnemu delu beguncev, ki so vložili prošnjo za mednarodno zaščito kot mladoletniki brez spremstva, uživanje te pravice odvzeto. Vendar to sodišče meni, da razlogovanja Sodišča v tej zadevi ni mogoče uporabiti v obravnavani zadevi, saj v nasprotju s tem, kar je veljalo v navedeni zadevi, otrok tožeče stranke v postopku v glavni stvari nima pravice do azila, ampak je upravičen do statusa subsidiarne zaščite, za priznanje katerega bi bila, drugače kot pri statusu begunca, potrebna uradna odločba.

21 Poleg tega se v tem okviru glede na okoliščine primera postavlja tudi vprašanje, ali je treba za določitev trenutka prošnje za mednarodno zaščito upoštevati čas, ko je bila izražena namera o podaji prošnje za azil, ali čas, ko je bila prošnja za azil vložena v pravilni obliki.

22 Poleg tega predložitveno sodišče dvomi o tem, ali je pomembno, da se v državi članici gostiteljici dejansko ponovno vzpostavi družinsko življenje zadevnega otroka in starša v smislu člena 7 Listine Evropske unije o temeljnih pravicah (v nadaljevanju: Listina), in o tem, ali je pred tem obstajalo tako družinsko življenje v izvorni državi, ter o namenu tožeče stranke v postopku v glavni stvari, da dejansko izvršuje starševsko skrb v državi članici gostiteljici.

23 Nazadnje, predložitveno sodišče se sprašuje, ali prosilec za azil preneha biti družinski član v smislu člena 2(j), tretja alinea, Direktive 2011/95 z nastopom polnoletnosti upravičenca do zaščite, saj je ta lastnost očitno povezana s tem, da je trajanje mladoletnosti upravičenca do zaščite omejeno.

24 V teh okoliščinah je Bundesverwaltungsgericht (zvezno upravno sodišče) prekinilo odločanje in Sodišču v predhodno odločanje predložilo ta vprašanja:

„1. Ali je treba v primeru prosilca za azil, ki je pred nastopom polnoletnosti svojega otroka, s katerim je v izvorni državi že obstajala družina in ki mu je bil na podlagi prošnje za zaščito, vložene pred nastopom polnoletnosti, po nastopu polnoletnosti priznan status subsidiarne zaščite (v nadaljevanju: oseba, upravičena do subsidiarne zaščite), vstopil v državo članico

gostiteljico osebe, upravičene do subsidiarne zaščite, in je tam prav tako vložil prošnjo za mednarodno zaščito (v nadaljevanju: prosilec za azil), kadar gre za nacionalno določbo, ki se za priznanje subsidiarne zaščite, izvedene iz statusa osebe, upravičene do subsidiarne zaščite, sklicuje na člen 2(j) Direktive [2011/95], pri vprašanju, ali je oseba, upravičena do subsidiarne zaščite, ‚mladoletna' v smislu tretje alinee člena 2(j) Direktive [2011/95], izhajati iz trenutka izdaje odločbe o prošnji prosilca za azil ali pa iz zgodnejšega trenutka, na primer trenutka, ko je:

(a) bil osebi, upravičeni do subsidiarne zaščite, priznan status subsidiarne zaščite;
(b) prosilec za azil vložil prošnjo za azil;
(c) prosilec za azil vstopil v državo članico gostiteljico, ali
(d) oseba, upravičena do subsidiarne zaščite, vložila prošnjo za azil?

2. V primeru:
   (a) da je odločilen trenutek vložitve prošnje:

   Ali je treba v tem pogledu izhajati iz pisne, ustne ali na kakšen drug način izražene namere o podaji prošnje za azil, s katero je bil seznanjen nacionalni organ, pristojen za prošnjo za azil (izražena namera o podaji prošnje za azil), ali iz formalno vložene prošnje za mednarodno zaščito?
   (b) da je odločilen trenutek vstopa prosilca za azil v državo ali trenutek vložitve njegove prošnje za azil:

   Ali je pomembno tudi, da v tem trenutku še ni bilo odločeno o prošnji za zaščito osebe, upravičene do subsidiarne zaščite, ki ji je bil ta status priznan šele pozneje?

3. (a) Kakšne zahteve morajo biti izpolnjene v položaju, opisanem v točki 1, da gre pri prosilcu za azil za ‚družinskega člana' (člen 2(j), tretja alinea, Direktive [2011/95]), ki je ‚v zvezi s prošnjo za mednarodno zaščito […] [prisoten] v isti državi članici' kot upravičenec do mednarodne zaščite in s katerim je ‚družina že obstajala v izvorni državi'? Ali to zlasti predpostavlja, da je bilo družinsko življenje med osebo, upravičeno do subsidiarne zaščite, in prosilcem za azil v smislu člena 7 Listine […] v državi članici gostiteljici ponovno vzpostavljeno, ali pa v tem pogledu zadošča zgolj sočasna prisotnost osebe, upravičene do subsidiarne zaščite, in prosilca za azil v državi članici gostiteljici? Ali je starš družinski član tudi tedaj, če vstop glede na okoliščine posameznega primera ni bil povezan s tem, da bi se dejansko prevzela odgovornost v smislu tretje alinee člena 2(j) Direktive [2011/95] za osebo, ki ji je bila priznana mednarodna zaščita in ki je še mladoletna in neporočena?
   (b) Če je treba na tretje vprašanje, točka (a), odgovoriti tako, da mora biti družinsko življenje med osebo, upravičeno do subsidiarne zaščite, in prosilcem za azil v smislu člena 7 Listine […] v državi članici gostiteljici ponovno vzpostavljeno, ali je tedaj pomembno, kdaj je prišlo do te ponovne vzpostavitve? Ali je v tem pogledu zlasti treba upoštevati, ali je bilo družinsko življenje ponovno vzpostavljeno v določenem roku po vstopu prosilca za azil v državo, v trenutku, ko je prosilec za azil vložil prošnjo, ali v trenutku, ko je bila oseba, upravičena do subsidiarne zaščite, še mladoletna?

4. Ali prosilec preneha biti družinski član v smislu tretje alinee člena 2(j) Direktive [2011/95] z nastopom polnoletnosti osebe, upravičene do subsidiarne zaščite, in s tem povezanim prenehanjem odgovornosti za osebo, ki je mladoletna in neporočena? Če je odgovor na to nikalen: Ali ta lastnost družinskega člana (in s tem povezane pravice) po tem trenutku obstaja časovno neomejeno naprej ali pa preneha po določenem roku (in če da: katerem roku) ali ko nastopijo določeni dogodki (in če da: kateri dogodki)?"

Postopek pred Sodiščem

25 S sklepom predsednika Sodišča z dne 26. maja 2020 je bil postopek v tej zadevi prekinjen na podlagi člena 55(1)(b) Poslovnika Sodišča do sprejetja odločbe v zadevah C-133/19, C-136/19 in C-137/19, État belge (Združitev družine – mladoletni otrok). Sodba z dne 16. julija 2020, État belge (Združitev družine – mladoletni otrok) (C-133/19, C-136/19 in C-137/19, EU:C:2020:577), je bila predložitvenemu sodišču v tem postopku vročena, da bi to preverilo, ali vztraja pri predlogu za sprejetje predhodne odločbe. Navedeno sodišče je s sklepom z dne 19. avgusta 2020, ki je v sodno tajništvo Sodišča prispel 26. avgusta istega leta, Sodišče obvestilo, da vztraja pri tem predlogu za sprejetje predhodne odločbe. Ta postopek se je zato nadaljeval s sklepom predsednika Sodišča z dne 28. avgusta 2020.

26 Nemška vlada je bila 10. novembra 2020 pozvana, naj v pisnem odgovoru pojasni razliko – zlasti glede postopka, rokov in pogojev – ki v nemškem pravu obstaja med izraženo namero o podaji prošnje za azil v smislu člena 13(1) AsylG in formalno prošnjo za azil v smislu člena 14(1) tega zakona. Nemška vlada je na to vprašanje odgovorila 14. decembra istega leta.

27 Stranki v postopku v glavni stvari in drugi zainteresirani subjekti so bili 10. novembra 2020 na podlagi člena 23 Statuta Sodišča Evropske unije pozvani, naj izrazijo stališče o morebitnih posledicah, ki jih je treba izpeljati iz sodbe z dne 16. julija 2020, État belge (Združitev družine – mladoletni otrok) (C-133/19, C-136/19 in C-137/19, EU:C:2020:577), za odgovor zlasti na prvo postavljeno vprašanje. Madžarska vlada in Evropska komisija sta v zvezi s tem predložili stališči.

Vprašanja za predhodno odločanje

Prvo in drugo vprašanje

28 Predložitveno sodišče želi s prvim in drugim vprašanjem, ki ju je treba obravnavati skupaj, v bistvu izvedeti, kateri datum je v položaju, v katerem je prosilec za azil, ki je vstopil na ozemlje države članice gostiteljice, na katerem je njegov neporočen mladoletni otrok, in ki iz statusa subsidiarne zaščite, ki ga je pridobil ta otrok, želi izpeljati pravico do azila na podlagi zakonodaje te države članice, s katero je taka pravica podeljena osebam, za katere se uporablja člen 2(j), tretja alinea, Direktive 2011/95, upošteven za presojo, ali je upravičenec do mednarodne zaščite „mladoletnik“ v smislu te določbe, da bi odločilo o prošnji za mednarodno zaščito, ki jo je vložil ta prosilec za azil.

29 Predložitveno sodišče želi zlasti izvedeti, ali je treba upoštevati trenutek, ko je odločeno o prošnji za azil, ki jo je vložil navedeni prosilec za azil, ali kak predhodni trenutek.

30 Za odgovor na to vprašanje je treba spomniti, da je namen Direktive 2011/95, sprejete zlasti na podlagi člena 78(2)(b) PDEU, med drugim vzpostaviti enoten sistem subsidiarne zaščite. V zvezi s tem je iz uvodne izjave 12 te direktive razvidno, da je eden od njenih glavnih ciljev zagotoviti, da države članice uporabljajo skupna merila za ugotavljanje, katere osebe resnično potrebujejo mednarodno zaščito (sodba z dne 23. maja 2019, Bilali, C-720/17, EU:C:2019:448, točka 35 in navedena sodna praksa).

31 V tem okviru je s členom 23(1) in (2) te direktive državam članicam naloženo, da zagotovijo enotnost družine in da so družinski člani upravičenca do mednarodne zaščite, ki sami ne izpolnjujejo pogojev za tako zaščito, upravičeni do ugodnosti iz členov od 24 do 35 navedene direktive, skladno z nacionalnimi postopki in v obsegu, združljivem z osebnim pravnim statusom družinskega člana.

32 Med družinskimi člani upravičenca do mednarodne zaščite, ki so v isti državi članici prisotni zaradi prošnje za mednarodno zaščito, so – če je družina obstajala že v izvorni državi – v skladu s členom 2(j), tretja alinea, Direktive 2011/95 oče ali mati tega upravičenca ali druga odrasla oseba, ki je zanj odgovorna v skladu z veljavnim zakonom ali prakso zadevne države članice, če je navedeni upravičenec mladoleten ali neporočen.

33 V zvezi s tem je treba poudariti, da čeprav člen 2(k) Direktive 2011/95 določa, da mora biti mladoletnik mlajši od 18 let, s to določbo ni določen trenutek, ki ga je treba upoštevati pri presoji, ali je tak pogoj izpolnjen, niti se z njo v tem pogledu ne napotuje na pravo držav članic.

34 V teh okoliščinah ni mogoče šteti, da je zakonodajalec Unije državam članicam priznal polje proste presoje glede določitve trenutka, ki ga je treba upoštevati pri presoji, ali je upravičenec do mednarodne zaščite „mladoletnik“ v smislu člena 2(j), tretja alinea, Direktive 2011/95.

35 Spomniti je namreč treba, da tako iz zahteve po enotni uporabi prava Unije kot iz načela enakosti izhaja, da je treba posamezno določbo tega prava, ki se za opredelitev svojega smisla in obsega ne sklicuje posebej na pravo držav članic, običajno razlagati samostojno in enotno v celotni Evropski uniji, in sicer ob upoštevanju, med drugim, okvira, v katerega je določba umeščena, in cilja, ki ga zadevna ureditev uresničuje (sodba z dne 16. julija 2020, État belge (Združitev družine – mladoletni otrok), C-133/19, C-136/19 in C-137/19, EU:C:2020:577, točka 30 in navedena sodna praksa).

36 Poleg tega so glede na uvodno izjavo 16 Direktive 2011/95 s to direktivo spoštovane temeljne pravice in načela, določena v Listini, njen namen pa je spodbujati uporabo zlasti členov 7 in 24 te listine.

37 Natančneje, člen 7 Listine, ki določa pravice, enake tistim, zagotovljenim s členom 8(1) Evropske konvencije o varstvu človekovih pravic in temeljnih svoboščin, podpisane v Rimu 4. novembra 1950, priznava pravico do spoštovanja zasebnega ali družinskega življenja. Ta člen 7 je v skladu z ustaljeno sodno prakso treba brati v povezavi z obveznostjo, da se upošteva največja korist otroka, ki je priznana v členu 24(2) Listine, in ob upoštevanju potrebe, da otrok vzdržuje redne osebne stike z očetom in materjo, navedene v členu 24(3) te listine (sodba z dne 16. julija 2020, État belge (Združitev družine – mladoletni otrok), C-133/19, C-136/19 in C-137/19, EU:C:2020:577, točka 34 in navedena sodna praksa).

38 Iz tega izhaja, da je treba določbe Direktive 2011/95 razlagati in uporabljati zlasti ob upoštevanju člena 7 ter člena 24(2) in (3) Listine, kot je poleg tega razvidno tudi iz uvodnih izjav 18, 19 in 38 ter člena 20(5) te direktive, v skladu s katerimi morajo koristi otroka za države članice, kadar izvajajo navedeno direktivo, pomeniti glavno vodilo, ki mu posvetijo posebno pozornost, pri ocenjevanju katerega bi morale zlasti ustrezno upoštevati načelo enotnosti družine, dobrobit mladoletnika in njegov socialni razvoj.

39 Poudariti pa je treba, da ne bi bilo v skladu niti s cilji, ki se uresničujejo s to direktivo, niti z zahtevami, ki izhajajo iz člena 7 Listine, namenjenega spodbujanju družinskega življenja, in člena 24(2) Listine, s katerim je zahtevano, da se pri vseh ukrepih, ki se nanašajo na otroke, med drugim pri tistih, ki jih države članice sprejmejo pri uporabi navedene direktive, upoštevajo predvsem koristi otroka (sodba z dne 16. julija 2020, État belge (Združitev družine – mladoletni otrok), C-133/19, C-136/19 in C-137/19, EU:C:2020:577, točka 36 in navedena sodna praksa), če bi se štelo, kot to predlaga zlasti nemška vlada, da je datum, na katerega pristojni organ zadevne države članice odloči o prošnji za azil, ki jo je vložil zadevni starš, ki iz statusa subsidiarne zaščite, ki ga je pridobil njegov otrok, želi izpeljati pravico do subsidiarne zaščite, tisti datum, ki ga je treba upoštevati pri presoji, ali je upravičenec do mednarodne zaščite „mladoletnik“ v smislu člena 2(j), tretja alinea, Direktive 2011/95.

40 Pristojni nacionalni organi in sodišča se namreč ne spodbujajo, naj prošnje, ki jih vložijo starši mladoletnikov, obravnavajo prednostno, z nujnostjo, ki je potrebna za upoštevanje ranljivosti teh mladoletnikov, tako da bi ti organi in sodišča lahko ravnali na način, ki bi ogrozil pravico do družinskega življenja tako starša z njegovim mladoletnim otrokom kot tudi zadnjenavedenega s članom njegove družine (glej po analogiji sodbo z dne 16. julija 2020, État belge (Združitev družine – mladoletni otrok), C-133/19, C-136/19 in C-137/19, EU:C:2020:577, točka 37 in navedena sodna praksa).

41 Poleg tega taka razlaga prav tako ne bi omogočala, da bi se v skladu z načeloma enakega obravnavanja in pravne varnosti zagotovilo enako in predvidljivo obravnavanje vseh prosilcev, ki so s časovnega vidika v enakem položaju, ker bi vodila do tega, da bi bil uspeh prošnje za mednarodno zaščito v glavnem odvisen od okoliščin, ki jih je mogoče pripisati nacionalni upravi ali nacionalnim sodiščem, zlasti od večje ali manjše hitrosti, s katero se obravnava prošnja ali s katero se odloči o tožbi, vloženi zoper odločbo o zavrnitvi take prošnje, ne pa od okoliščin, ki jih je mogoče pripisati prosilcu za azil (glej po analogiji sodbo z dne 16. julija 2020, État belge (Združitev družine – mladoletni otrok), C-133/19, C-136/19 in C-137/19, EU:C:2020:577, točka 42 in navedena sodna praksa).

42 V teh okoliščinah je treba ugotoviti, kot je v bistvu navedel generalni pravobranilec v točkah 73 in 74 sklepnih predlogov, da je – če prosilec za azil, ki je vstopil na ozemlje države članice gostiteljice, na katerem je njegov neporočen mladoletni otrok, in ki iz statusa subsidiarne zaščite, ki ga je pridobil ta otrok, želi izpeljati pravico do ugodnosti iz členov od 24 do 35 Direktive 2011/95 in, odvisno od primera, pravico do azila, če je to v skladu s členom 3 te direktive določeno z nacionalnim pravom – datum, upošteven za presojo, ali je upravičenec do mednarodne zaščite „mladoletnik“ v smislu člena 2(j), tretja alinea, Direktive 2011/95, zaradi odločitve o prošnji za azil, ki jo je vložil njegov oče, datum, na katerega je zadnjenavedeni vložil tako prošnjo.

43 Na pravico družinskega člana do teh ugodnosti – vključno, odvisno od okoliščin primera, s pravico do azila, če je ta določena z nacionalnim pravom – se mora torej sklicevati zadevni starš, ko je njegov otrok, ki je upravičenec do mednarodne zaščite, še vedno mladoleten. Poleg tega je iz besedila člena 2(j), tretja alinea, Direktive 2011/95 razvidno, da je morala družina obstajati že v izvorni državi in so morali biti zadevni družinski člani zaradi prošnje za mednarodno zaščito prisotni na ozemlju iste države članice, preden je ta upravičenec postal polnoleten, kar pomeni tudi, da je navedeni upravičenec zaprosil za to zaščito, preden je postal polnoleten.

44 Taka razlaga je v skladu tako s cilji Direktive 2011/95 kot s temeljnimi pravicami, varovanimi v pravnem redu Unije, s katerimi, kot je bilo poudarjeno v točkah od 36 do 38 te sodbe, je zahtevano, da se največja pozornost nameni otrokovim koristim kot glavnemu vodilu držav članic, in pri presoji katerega je treba ustrezno upoštevati zlasti načelo enotnosti družine, dobrobit mladoletnika in njegov socialni razvoj.

45 Če bi se štelo, da je odločilen datum, na katerega zadevni starš vloži prošnjo, želi predložitveno sodišče izvedeti, ali je treba šteti, da je ta datum datum, na katerega je ta starš prvič izrazil namero o podaji prošnje za azil in je bil pristojni organ s tem seznanjen, ali datum, na katerega je navedeni starš formalno vložil prošnjo za azil.

46 V obravnavani zadevi naj bi se, kot je razvidno iz spisa, ki je na voljo Sodišču, v nemškem pravu, ki se uporablja, razlikovalo med izraženo namero o podaji prošnje za azil v skladu s členom 13(1) AsylG in formalno vložitvijo prošnje za azil v skladu s členom 14(1) AsylG. To razlikovanje odraža razliko iz člena 6(2) Direktive 2013/32 med podajo prošnje za mednarodno zaščito na eni strani in njeno vložitvijo na drugi.

47 V zvezi s tem je treba pojasniti, da – kot je razvidno iz pojasnil predložitvenega sodišča – medtem ko za izraženo namero o podaji prošnje za azil v smislu člena 13(1) AsylG ni zahtevana posebna oblika in je ta prošnja odvisna predvsem od okoliščin, ki jih je mogoče pripisati prosilcu za mednarodno zaščito, pa mora pristojni nacionalni organ v zvezi z vložitvijo formalne prošnje za azil v smislu člena 14(1) AsylG izpolniti nekatere formalnosti.

48 Kot je ugotovil generalni pravobranilec v točki 76 sklepnih predlogov, je Sodišče presodilo, da državljan tretje države pridobi status prosilca za mednarodno zaščito v smislu člena 2(c) Direktive 2013/32, ko „poda“ tako prošnjo. V zvezi s tem, medtem ko je za evidentiranje prošnje za mednarodno zaščito na podlagi člena 6(1), prvi in drugi pododstavek, te direktive pristojna zadevna država članica in se za vložitev te prošnje od prosilca za mednarodno zaščito načeloma zahteva, da izpolni obrazec, ki je v ta namen določen v skladu s členom 6(3) in (4) navedene direktive, pa dejanje „podaje“ prošnje za mednarodno zaščito ne zahteva izpolnitve nobene upravne formalnosti, saj je treba te formalnosti spoštovati pri „vložitvi“ te prošnje (sodba z dne 25. junija 2020, Ministerio Fiscal (Organ, za katerega je verjetno, da bo prejel prošnjo za mednarodno zaščito), C-36/20 PPU, EU:C:2020:495, točki 92 in 93).

49 Zato, prvič, pridobitev statusa prosilca za mednarodno zaščito ne more biti pogojena niti z vložitvijo navedene prošnje niti z njenim evidentiranjem in, drugič, dejstvo, da državljan tretje države izrazi željo, da zaprosi za mednarodno zaščito pred „drugim organom“ v smislu člena 6(1), drugi pododstavek, Direktive 2013/32, zadostuje za to, da pridobi status prosilca za mednarodno zaščito in da zato začne teči rok šestih delovnih dni, v katerem mora zadevna država članica to prošnjo evidentirati (sodba z dne 25. junija 2020, Ministerio Fiscal (Organ, za katerega je verjetno, da bo prejel prošnjo za mednarodno zaščito), C-36/20 PPU, EU:C:2020:495, točka 94).

50 V obravnavani zadevi je iz predložitvene odločbe razvidno, da je starš, ki je zaprosil za mednarodno zaščito, vstopil na nemško ozemlje januarja 2016. V naslednjem mesecu je izrazil namero o podaji prošnje za azil, 21. aprila 2016 pa je vložil formalno prošnjo za azil v smislu člena 14(1) AsylG. Zvezni urad za migracije in begunce je prošnjo za azil tožeče stranke v postopku v glavni stvari zavrnil z obrazložitvijo, da je njen sin 20. aprila 2016 postal polnoleten.

51 V teh okoliščinah je treba šteti, da če je prosilec za azil izrazil namero o podaji prošnje, ko je bil njegov sin še mladoleten v smislu člena 2(k) Direktive 2011/95, je treba za namene zadnjenavedene določbe načeloma šteti, da je tak prosilec na ta datum družinski član osebe, upravičene do subsidiarne zaščite.

52 Glede na vse zgornje ugotovitve je treba na prvo in drugo postavljeno vprašanje odgovoriti, da je treba člen 2(j), tretja alinea, Direktive 2011/95 razlagati tako, da je – kadar prosilec za azil, ki je vstopil na ozemlje države članice gostiteljice, na katerem je njegov neporočen mladoletni otrok, in ki iz statusa subsidiarne zaščite, ki ga je ta otrok pridobil, želi izpeljati pravico do azila na podlagi zakonodaje te države članice, s katero je taka pravica podeljena osebam, za katere se uporablja člen 2(j), tretja alinea, Direktive 2011/95 – datum, upošteven za presojo, ali je oseba, upravičena do te zaščite, „mladoletnik“ v smislu te določbe, zaradi odločitve o prošnji za mednarodno zaščito, ki jo je vložil ta prosilec za azil, datum, na katerega je zadnjenavedeni vložil prošnjo za azil oziroma, odvisno od okoliščin primera, izrazil namero o podaji take prošnje.

Tretje vprašanje

53 Predložitveno sodišče s tretjim vprašanjem v bistvu sprašuje, ali je treba člen 2(j), tretja alinea, Direktive 2011/95 v povezavi s členom 23(2) te direktive in členom 7 Listine razlagati tako, da s pojmom „družinski član“ ni zahtevana dejanska ponovna vzpostavitev družinskega življenja med staršem upravičenca do mednarodne zaščite in njegovim otrokom. To sodišče sprašuje tudi, ali je treba starša šteti za „družinskega člana“, če namen vstopa na ozemlje zadevne države članice ni bil dejanski prevzem starševske odgovornosti do zadevnega otroka v smislu člena 2(j), tretja alinea, Direktive 2011/95.

54 Za odgovor na to vprašanje je treba spomniti, da je v skladu s členom 2(j), tretja alinea, Direktive 2011/95 pojem „družinski član“, kar zadeva očeta otroka, ki je upravičenec do subsidiarne zaščite, odvisen zgolj od treh pogojev iz te določbe, in sicer da je družina obstajala že v izvorni državi, da so v zvezi s prošnjo za mednarodno zaščito družinski člani upravičenca do mednarodne zaščite prisotni v isti državi članici in da je upravičenec do mednarodne zaščite neporočen mladoletnik. Dejanska ponovna vzpostavitev družinskega življenja na ozemlju države članice gostiteljice pa med temi pogoji ni našteta.

55 Poleg tega se člen 23 te direktive ne nanaša niti na dejansko ponovno vzpostavitev družinskega življenja. Člen 23(1) te direktive določa, da države članice zagotovijo, da se ohrani enotnost družine, v členu 23(2) navedene direktive pa je pojasnjeno, da morajo države članice zagotoviti, da so družinski člani upravičenca do mednarodne zaščite načeloma upravičeni do ugodnosti iz členov od 24 do 35 te direktive.

56 Tudi člen 7 Listine določa zgolj pravico vsakogar do spoštovanja družinskega življenja ter z njim – tako kot s členom 2(j), tretja alinea, in členom 23 Direktive 2011/95 – ni določena nobena posebna zahteva niti glede podrobnih pravil za uveljavljanje te pravice niti glede intenzivnosti zadevnih družinskih razmerij.

57 V teh okoliščinah ni mogoče šteti, da je pojem „družinski član“ v smislu člena 2(j), tretja alinea, Direktive 2011/95 odvisen od dejanske ponovne vzpostavitve družinskega življenja med upravičencem do mednarodne zaščite in staršem, ki iz statusa subsidiarne zaščite, ki ga je pridobil njegov otrok, želi izpeljati pravico do subsidiarne zaščite.

58 Povedano drugače, dejanska ponovna vzpostavitev družinskega življenja ni pogoj za pridobitev ugodnosti, ki se priznajo družinskim članom osebe, upravičene do subsidiarne zaščite. Čeprav se z upoštevnimi določbami Direktive 2011/95 in Listine varuje pravica do družinskega življenja in spodbuja njegova ohranitev, je tako z njimi načeloma imetnikom te pravice prepuščena odločitev o tem, kako želijo živeti družinsko življenje, in jim zlasti ni naložena nobena zahteva glede intenzivnosti njihovega družinskega razmerja.

59 Glede na vse zgornje ugotovitve je treba na tretje postavljeno vprašanje odgovoriti, da je treba člen 2(j), tretja alinea, Direktive 2011/95 v povezavi s členom 23(2) te direktive in členom 7 Listine razlagati tako, da s pojmom „družinski član“ ni zahtevana dejanska ponovna vzpostavitev družinskega življenja med staršem upravičenca do mednarodne zaščite in njegovim otrokom.

Četrto vprašanje

60 Predložitveno sodišče s četrtim vprašanjem v bistvu sprašuje, ali je treba člen 2(j) Direktive 2011/95 razlagati tako, da starš preneha biti družinski član v smislu te določbe, ko otrok, upravičen do subsidiarne zaščite, postane polnoleten in ko se posledično starševska odgovornost do tega otroka konča. Če je odgovor na to vprašanje nikalen, predložitveno sodišče poleg tega sprašuje, ali se to, da se ta starš šteje za družinskega člana, in s tem povezane pravice ohranijo neomejeno po datumu, na katerega zadevni otrok postane polnoleten, ali pa te pravice prenehajo obstajati v določenem trenutku ali pod določenimi pogoji.

61 Za odgovor na to vprašanje je treba poudariti, da v skladu s členom 2(j), tretja alinea, Direktive 2011/95 v povezavi s členom 23(2) te direktive očeta, matere ali katere koli druge odrasle osebe, ki je odgovorna za upravičenca do zaščite v skladu z zakonom ali prakso zadevne države članice, ni mogoče za nedoločen čas šteti za družinskega člana v smislu tega člena 2(j) in tako ne more nedoločen čas uživati ugodnosti iz členov od 24 do 35 te direktive, ki se nanašajo med drugim na pravico do dovoljenja za prebivanje ter pravico dostopa do zaposlitve in nastanitve.

62 Poleg tega morajo države članice v skladu s členom 24(2) Direktive 2011/95 upravičencem do statusa subsidiarne zaščite in njihovim družinskim članom čim prej po priznanju mednarodne zaščite izdati dovoljenje za prebivanje, ki se lahko podaljša in ki mora veljati vsaj eno leto oziroma v primeru podaljšanja vsaj dve leti, razen če z nujnimi razlogi nacionalne varnosti ali javnega reda ni zahtevano drugače.

63 Ugotoviti pa je treba, da je na podlagi teh določb priznanje mednarodne zaščite staršu kot „družinskemu članu“ osebe, upravičene do subsidiarne zaščite, v smislu člena 2(j) Direktive 2011/95 izvedena pravica, ki izhaja iz statusa subsidiarne zaščite, priznanega njegovemu otroku, zaradi ohranitve enotnosti družine zadevnih oseb. V teh okoliščinah zaščita, ki je priznana takemu staršu, ne more v vseh okoliščinah prenehati takoj samo zato, ker otrok, upravičen do subsidiarne zaščite, postane polnoleten, oziroma nikakor ne more pripeljati do tega, da bi se zadevnemu staršu avtomatično odvzelo dovoljenje za prebivanje, ki velja še določen čas.

64 Čeprav so namreč „družinski člani“ osebe, upravičene do subsidiarne zaščite, v nekem trenutku izpolnjevali pogoje za to opredelitev, mora subjektivna pravica do ugodnosti iz členov od 24 do 35 te direktive, ki jim je bila podeljena, obstajati tudi po tem, ko je navedeni upravičenec postal polnoleten, in sicer med trajanjem veljavnosti dovoljenja za prebivanje, ki jim je izdano v skladu s členom 24 navedene direktive.

65 V zvezi s tem, kot ugotavlja Komisija, lahko države članice pri določitvi trajanja dovoljenja za prebivanje upoštevajo dejstvo, da bo upravičenec do mednarodne zaščite postal polnoleten po tem, ko bodo njegovi družinski člani pridobili subjektivno pravico. Z besedilom člena 24(2) Direktive 2011/95 namreč med drugim ni izključeno, da bi bilo trajanje veljavnosti dovoljenja za prebivanje upravičenca do te zaščite drugačno od trajanja veljavnosti dovoljenja za prebivanje članov njegove družine. Vendar mora dovoljenje za prebivanje zadnjenavedenih veljati najmanj eno leto.

66 Glede na vse zgornje ugotovitve je treba na četrto postavljeno vprašanje odgovoriti, da je treba člen 2(j), tretja alinea, Direktive 2011/95 v povezavi s členom 23(2) te direktive razlagati tako, da se pravice, ki jih družinski člani osebe, upravičene do subsidiarne zaščite, izvajajo iz statusa subsidiarne zaščite, ki ga je pridobil njihov otrok, zlasti ugodnosti iz členov od 24 do 35 te direktive, ohranijo tudi po tem, ko je ta upravičenec postal polnoleten, in sicer za čas trajanja veljavnosti dovoljenja za prebivanje, ki jim je izdano v skladu s členom 24(2) te direktive.

Stroški

67 Ker je ta postopek za stranki v postopku v glavni stvari ena od stopenj v postopku pred predložitvenim sodiščem, to odloči o stroških. Stroški za predložitev stališč Sodišču, ki niso stroški omenjenih strank, se ne povrnejo.

Iz teh razlogov je Sodišče (tretji senat) razsodilo:

1. **Člen 2(j), tretja alinea, Direktive 2011/95/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 13. decembra 2011 o standardih glede pogojev, ki jih morajo izpolnjevati državljani tretjih držav ali osebe brez državljanstva, da so upravičeni do mednarodne zaščite, glede enotnega statusa beguncev ali oseb, upravičenih do subsidiarne zaščite, in glede vsebine te zaščite je treba razlagati tako, da je – kadar prosilec za azil, ki je vstopil na ozemlje države članice gostiteljice, na katerem je njegov neporočen mladoletni otrok, in ki iz statusa subsidiarne zaščite, ki ga je ta otrok pridobil, želi izpeljati pravico do azila na podlagi zakonodaje te države članice, s katero je taka pravica podeljena osebam, za katere se uporablja člen 2(j), tretja alinea, Direktive 2011/95 – datum, upošteven za presojo, ali je oseba, upravičena do te zaščite, „mladoletnik“ v smislu te določbe, zaradi odločitve o prošnji za mednarodno zaščito, ki jo je vložil ta prosilec za azil, datum, na katerega je zadnjenavedeni vložil prošnjo za azil oziroma, odvisno od okoliščin primera, izrazil namero o podaji take prošnje.**

2. **Člen 2(j), tretja alinea, Direktive 2011/95 v povezavi s členom 23(2) te direktive in členom 7 Listine Evropske unije o temeljnih pravicah je treba razlagati tako, da s pojmom „družinski član“ ni zahtevana dejanska ponovna vzpostavitev družinskega življenja med staršem upravičenca do mednarodne zaščite in njegovim otrokom.**

3. **Člen 2(j), tretja alinea, Direktive 2011/95 v povezavi s členom 23(2) te direktive je treba razlagati tako, da se pravice, ki jih družinski člani osebe, upravičene do subsidiarne zaščite, izvajajo iz statusa subsidiarne zaščite, ki ga je pridobil njihov otrok, zlasti ugodnosti iz členov od 24 do 35 te direktive, ohranijo tudi po tem, ko je ta upravičenec postal polnoleten, in sicer za čas trajanja veljavnosti dovoljenja za prebivanje, ki jim je izdano v skladu s členom 24(2) te direktive.**

Podpisi